

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee
Suur-Ameerika 1
15006, Tallinn, Harju maakond

Teie 06.01.2026 nr 1-5/26/50

Meie 26.01.2026 nr 1.2-3/26/868-2

Ettepanek riigivara seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsusele

Transpordiameti haldusosakonnal on ettepanekuid lahendatava probleemi nr 3: Bürokratia vähendamise seotud muudatuste juurde. Lahendamaks olukorda, kus otsustusprotsessid ja menetlused on põhjendamatult keerukad, dubleerivad, aja- või ressursimahukad ning ei kasuta ajakohaseid lahendusi.

1. Lihtsustama peaks riigivara kasutamiseks andmise korda, juhul kui asi antakse kasutada kuid jääb samal ajal ka riigi kasutusse.
- 1.1 Sellisteks juhtudes on olukorrad, kus riigil on kinnisvara, millel asub riigivõimu teostamiseks vajalik ehitis aga selle saab samal ajal anda kasutusse. Transpordiametil volitatud asutusena on vallata tuletornid, mis on vajalikud navigatsioonimärkidena ning Transpordiameti kohustus on seista nende säilimise ja korrashoiu eest. Samal ajal on suur avalik huvi nende külastamise vastu ning 15 tuletorni on külastajatele avatud. Kõnealusel juhul ei anta tuletorni kasutusse ära vaid Transpordiamet ja Riigilaevastik jäävad koos kasutusse saajaga ühiselt tuletorni kasutama. Tänapäevaste reeglite järgi saab Transpordiamet teatud juhtudel anda ise tuletorni kasutusse (RVS § 19 lg 4) ja teise võimalusena tuleb kaasata ministeerium ja osadel juhtudel annab nõusoleku ka veel Vabariigi Valitsus (RVS § 19 lg 2). Näiteks Kõpu tuletorni kasutamiseks andmine külastamise eesmärgil tuleb tänase korra kohaselt küsida nõusolekut vabariigi valitsuselt, kuna kõik RVS § 18¹ lg 2 punktides 1 - 3 tingimused on ületatud. Samas Ristna tuletorni kasutamiseks andmiseks piisab Transpordiameti otsusest. Transpordiamet on arvamisel, et võiks saada pädevuse igal juhul ise otsustada tuletornide kasutusse andmise, sest olukord on ju tegelikkuses igal juhul sama. Juhul, kui ikkagi leitakse, et selliste asjade otsustamist ei saa jätta ainult Transpordiametile, siis võiks ikkagi tõsiselt kaaluda Vabariigi Valitsuse nõusoleku vajadusest loobumist, kui vara antakse kasutusse avalikul otstarbel.
- 1.2 Teiseks kitsaskohaks tuletornide kasutusse andmise juures on kasutustasu hindamine. Transpordiametile esitatakse igal aastal tuletornide külastatavuse aruanded ning varem sõlmitud lepingute puhul on kasutaja maksnud kasutustasu 10% piletimüügi tulust. Mis on olnud mõistlik tasu, arvestades, et kogu tuletorni heakorra ja külastajate jaoks vajalikud parandused korraldab kasutaja ja Transpordiamet tagab selle kaudu tuletornide heakorra. Riigivaraseaduse kohaselt tuleks aga kasutustasu leidmiseks tellida hindamine, mis omakorda võib maksta rohkem kui aasta või kahe kasutustasu. Transpordiameti arvates võiks

Transpordiamet oma kogemuse ja olemasoleva informatsiooni põhjal määrata hinnata ise kasutustasu suuruse.

2. Riigivara seaduses on seatud toimingutele mitmeid rahalisi piiranguid, nt eeldatav kasutustasu koos käibemaksuga on kuni 1000 eurot kalendriaastas; üle antakse vallasasi, mille harilik väärtus on alla 30 000 euro. Arvestades viimastel aastatel toimunud hüppelist hinnatõusu tuleks need kaasajastada, mis muudaks lihtsamaks väiksemate toimingute tegemise. Muudatus aitab kokku hoida tööaega ja vähendada halduskoormust nii avalikus sektoris kui erasektoris, sest piirsumma ületamine viib menetluse järgmisele tasemele, kus siis tuleb ametiasutusel kaasata ministeerium ning menetlemise aeg pikeneb oluliselt. Nende piiride muutmine aitab ka kaasa eelnevas ja järgnevas punktis kirjeldatud olukordade lahendamisele.
3. Riigivara üleandmine valitsejate vahel ja valitsemisala piires. Asutuse kasutuses oleva vallasvara võiks saada teisele asutusele olenemata üle anda ilma ministeeriumit kaasamata olenemata sellest, kas see toimub valitsemisala piires või mitte ja olenemata selle väärtusest. Näitlik olukord Transpordiamet tellis uuringu, mille käigus omandas uuringu tegemiseks loodud seadmed ning peale uuringu lõppu saaks neinde kasutamisest enim kasu Politsei- ja Piirivalveamet. Mõistlik oleks, kui ametiasutused saaksid need omavahel üle anda olenemata asja väärtusest, mis on piiratud 30 000 euroga (RVS § 12 lg 6). Olukorda aitaks leevendada ka piirmäärade tõstmine.

Lisaks on maade osakonnal alljärgnev ettepanek riigivara võõrandamise osas:

4. Transpordiametil tuleb ette olukordi, kus teed teenindav maa on suurem kui vajalik, seda kas piiride kokku viimise tõttu või muul põhjusel. Piirinaaber (eraisik või KOV) aga on huvitatud teemaa jaoks mittevajaliku maa omandamisest, nt on seal kas juurdepääs kinnistule või muul põhjusel. Neid olukordi ei ole massiliselt, kuid on regulaarselt. See tähendaks, et vajalik oleks regulatsioon, mille kohaselt oleks võimalik riigile mittevajaliku maa jagamine lihtsustatud viisil, st mõõdistada üksnes väljamõõdetav maatükk. Samuti lihtsustatud korras kõnealuse ala väärtuse määramine ja piirinaabrile otsustuskorras võõrandamine.

Sisendi andsid haldusosakonna haldur Andres Unn, andres.unn@transpordiamet.ee ja maade osakonna juhtivekspert Karel Kask karel.kask@transpordiamet.ee

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Victoria Kuuskemaa-Ivanov
juhataja

Monika Pihlak
5275120, Monika.Pihlak@transpordiamet.ee